

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista (HE 53/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 11/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tällä lailla poiketaan väliaikaisesti eräistä yhtiökokouksen, osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, yhdistyksen kokouksen, osuuspankin osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, säästöpankin isäntien kokouksen, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen, vakuutuskassan kassankokouksen, työttömyyskassan kassankokouksen ja hypoteekkiyhdistyksen kokouksen järjestämistä koskevista osakeyhtiölain (624/2006), asunto-osakeyhtiölain (1599/2009), osuuskuntalain (421/2013), yhdistyslain (503/1989), liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013), säästöpankkilain (1502/2001), vakuutusyhtiölain (521/2008), työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997), vakuutusyhdistyslain (1250/1987), vakuutuskassalain (1164/1992), työttömyyskassalain (603/1984) ja hypoteekkiyhdistyksestä annetun lain (936/1978) säännöksistä.

Eduskunnan vastaus EV 42/2021 vp

2 §

Osakeyhtiölaki

Osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n 1 momentista poiketen osakeyhtiö voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös muuta laissa säädettyä yhtiökokouksen määräaikaa ja yhtiöjärjestyksen määräystä varsinaisen yhtiökokouksen ajankohdasta.

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 8 §:n 1 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain valitsemansa asiamiehen välityksellä. Yhtiön hallitus nimeää osakkeenomistajien käytettäväksi yhden tai useamman sellaisen asiamiehen, joka ei kuulu osakeyhtiölain 1 luvun 11 eikä 12 §:n mukaiseen yhtiön lähipiiriin. Yhtiön hallitus voi päättää tässä momentissa tarkoitettua kokouksen järjestämisestä.

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 16 §:n 2 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Yhtiön hallitus voi päättää tällaisen kokouksen järjestämisestä. Yhtiön hallitus voi lisäksi päättää, että myös tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu asiamies voi osallistua yhtiökokoukseen vain tässä momentissa tarkoitettulla tavalla.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua yhtiökokousta varten toimitettavassa kokouskutsussa on oltava osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa mainitun lisäksi:

1) päätösehdotusten pääasiallinen sisältö ja, jos hallitus ehdottaa jaettavaksi vähemmän osinkoa kuin osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään, vaihtoehtona vähemmistöosingon suuruinen osinko;

2) osakkeenomistajien vastaehdotusten ja osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:ssä tarkoitettujen kysymysten esittämiselle varattu kohtuullinen aika ja hallituksen vastausten aika ja tieto internetsivusta, jolla kysymykset, vastaukset ja vastaehdotukset ovat nähtävänä ennen yhtiökokousta ja äänestyksen päättymistä;

3) yhtiön nimeämien asiamiesten esittely ja yhteystiedot;

4) mahdollisen ennakkoäänestyksen kohtuullinen aika; sekä

5) miten kokouksen puheenjohtaja ja toimihenkilöt valitaan ja ääniluettelo vahvistetaan.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua yhtiökokousta koskevassa kutsussa on oltava yhtiölle osakeyhtiölain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla tulleen osakkeenomistajien päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö, jos ehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vähintään yksi sadasosa yhtiön kaikista osakkeista. Äänestykseen on tämän lisäksi otettava muukin osakeyhtiölain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla yhtiölle tullut osakkeenomistajan päätösehdotus ja sellainen tämän pykälän 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla yhtiölle tullut vastaehdotus, jonka tehneillä osakkeenomistajilla on vähintään yksi sadasosa yhtiön kaikista osakkeista. Muista vastaehdotuksista ei tarvitse äänestää. Kaikissa päätettävissä asioissa äänestysvaihtoehtoina on oltava kyllä ja ei, jos on vain yksi ehdotus.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa yhtiökokouksessa osakkeenomistajalla on osakeyhtiölain 5 luvun säännöksistä poiketen oikeus tehdä vastaehdotuksia ja mainitun luvun 25 §:ssä tarkoitettuja kysymyksiä vain tämän pykälän 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 42/2021 vp

Edellä 2—6 momentissa säädetty koskee myös kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeselaskijana olevan osakeyhtiön yhtiökokousta.

3 §

Asunto-osakeyhtiölaki

Asunto-osakeyhtiölain 6 luvun 3 §:n 1 momentista poiketen asunto-osakeyhtiö voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös muuta laissa säädettyä yhtiökokouksen määräaika.

4 §

Osuuskuntalaki

Osuuskuntalain 5 luvun 4 §:n 1 momentista ja 41 §:stä poiketen osuuskunta voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen osuuskunnan tai edustajiston kokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös muuta laissa säädettyä osuuskunnan kokouksen määräaika ja osuuskunnan sääntöjen määräystä varsinaisen osuuskunnan tai edustajiston kokouksen ajankohdasta.

Osuuskuntalain 5 luvun 9 §:n 1 momentista poiketen ja osuuskunnan sääntöjen estämättä asiamies voi edustaa kolmea jäsentä osuuskunnan kokouksessa. Säännöissä tai hallituksen päätöksellä voidaan sallia useamman jäsenen edustaminen. Mainitun luvun 41 §:n 1 momentista poiketen myös edustajiston jäsen saa valtuuttaa toisen edustajiston jäsenen käyttämään oikeuttaan edustajiston kokouksessa. Osuuskunnan ja edustajiston kokouksessa järjestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai edustajien yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai edustajien yhteenlasketusta äänimäärästä, jollei säännöissä toisin määrätä.

Osuuskunnan sääntöjen estämättä hallitus voi sallia osuuskuntalain 5 luvun 17 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osallistumisen osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Hallitus voi päättää, että kesäkuun 2022 loppuun mennessä järjestettävään osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on osuuskuntalain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettu ilmoittautuminen osuuskunnalle viimeistään tiettyinä päivinä, joka voi olla aikaisintaan viikkoa ennen kokousta. Tällöin mainitun luvun 20 §:ssä tarkoitettu kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

Eduskunnan vastaus EV 42/2021 vp

5 §

Yhdistyslaki

Yhdistyslain 20 §:n 1 momentista poiketen yhdistyksen kokous, joka yhdistyksen sääntöjen määräyksen mukaan tulisi järjestää elokuun 2021 loppuun mennessä, voidaan sääntöjen estämättä pitää syyskuun 2021 loppuun mennessä. Sama määräaika koskee yhdistyslain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhdistyksen kokousta.

Yhdistyslain 25 §:n 1 momentista ja yhdistyksen säännöistä poiketen hallituksen päätöksellä voidaan sallia, että asiamies voi edustaa yhtä tai useampaa jäsentä yhdistyksen kokouksessa. Mainitun lain 21 §:stä poiketen hallitus voi sallia, että myös valtuutettu saa valtuuttaa toisen valtuutetun käyttämään oikeuttaan valtuutettujen kokouksessa. Yhdistyksen tai valtuutettujen kokouksessa järjestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai valtuutettujen yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai valtuutettujen yhteenlasketusta äänimäärästä, jollei yhdistyksen säännöissä toisin määrätä.

Yhdistyslain 17 §:n 2 momentista ja 21 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia 17 §:n 2 momentissa tarkoitetun osallistumisen kokoukseen postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, vaikka tällaista menettelyä ei ole sallittu yhdistyksen säännöissä ja vaikka yhdistys ei ole hyväksynyt tätä varten mainitun lain 30 §:ssä tarkoitettua äänestys- ja vaalijärjestystä.

Hallitus voi päättää, että kesäkuun 2022 loppuun mennessä järjestettävään yhdistyksen kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen yhdistyksen kokoukseen viimeistään tiettyinä päivinä, joka voi olla aikaisintaan kaksi viikkoa ennen kokousta. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

6 §

Muut yhteisömuodot

Liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 2 §:ää sovelletaan myös liikepankkeihin ja osakeyhtiömuotoisiin luottolaitoksiin.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 4 §:ää sovelletaan myös osuuspankkeihin ja osuuskuntamuotoisiin luottolaitoksiin.

Säästöpankin sääntöjen estämättä aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävä säästöpankin isäntien varsinainen kokous voidaan pitää syyskuun 2021 loppuun mennessä. Säästöpankkilain estämättä säästöpankin hallitus voi päättää, että isäntien kokoukseen saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa isäntien kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava tässä momentissa tarkoitettua osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä isännän puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä. Säästöpankkilain estämättä hallitus voi päättää, että isäntä saa valtuuttaa toisen isännän käyttämään oikeuttaan isäntien kokouksessa.

Vakuutusyhtiölain 5 luvun 2 §:n 1 momentista poiketen vakuutusyhtiöihin ja työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan tämän lain 2 §:n 1 momenttia. Lukuun ottamatta työ-

Eduskunnan vastaus EV 42/2021 vp

eläkevakuutusyhtiöitä, vakuutusyhtiölain estämättä vakuutusyhtiöön sovelletaan tämän lain 2 §:ää ja keskinäisen vakuutusyhtiön edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Vakuutusyhdistyslain 7 luvun 8 §:n 1 momentista poiketen vakuutusyhdistys voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhdistyskokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös yhdistysjärjestyksen määräystä varsinaisen yhdistyskokouksen ajankohdasta. Vakuutusyhdistyslain 7 luvun 6 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Vakuutuskassalain 12 §:n 19 kohdasta, 44 §:n 1 momentista ja 172 a §:stä poiketen vakuutuskassa tai työttömyyskassalain 8 §:stä poiketen työttömyyskassa voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen kassankokouksen, vakuutuskassan edustajiston kokouksen tai työttömyyskassan valtuuskunnan kokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös vakuutuskassan tai työttömyyskassan sääntöjen määräystä varsinaisen kassankokouksen, vakuutuskassan edustajiston kokouksen tai työttömyyskassan valtuuskunnan kokouksen ajankohdasta. Vakuutuskassalain 42 ja 172 a §:stä poiketen vakuutuskassan hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Vakuutuskassalain 41 §:n 4 momentista poiketen vakuutuskassan edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 15 §:stä poiketen hypoteekkiyhdistys voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2020 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän hypoteekkiyhdistyksen varsinaisen kokouksen syyskuun 2021 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös hypoteekkiyhdistyksen sääntöjen määräystä kokouksen ajankohdasta. Mainitun lain ja hypoteekkiyhdistyksen sääntöjen estämättä hypoteekkiyhdistyksen hallitus tai hallintoneuvosto voi päättää, että hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava tässä momentissa tarkoitettua osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2022.

Tällä lailla kumotaan väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19-epidemian leviämisen rajoittamiseksi annettu laki (677/2020).

Tätä lakia sovelletaan sellaiseen kokoukseen, johon kutsu on toimitettu tämän lain mukaisena ja joka pidetään tämän lain voimassa ollessa.

Eduskunnan vastaus EV 42/2021 vp

Helsingissä 27.4.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri